

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ
КИЇВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

«28» листопада 2019 року

№ 60/81-р/к
м. Київ

справа № 909/49-р-02-06-15

*Про закриття провадження
у справі*

Адміністративна колегія Київського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 909/49-р-02-06-15 про порушення виконавчим комітетом Великоолександрівської сільської ради (надалі – Виконавчий комітет, Рада) законодавства про захист економічної конкуренції та подання Другого відділу досліджень і розслідувань Київського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 22.10.2019 № 60-03/211п,

ВСТАНОВИЛА:

Київським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (надалі – Відділення) здійснювався розгляд заяв гр. Єршової С.В. (вх. Відділення від 30.04.2015 № 01-11-69-Є, від 25.05.2015 № 01-10-78-Є, від 10.07.2015 № 01-10-124-Ко) щодо можливого порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді завищення тарифів на житлово-комунальні послуги, що надаються приватним підприємством «Ніка» (надалі – ПП «Ніка», Підприємство) у с. Чубинське, Бориспільського району, Київської області.

Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 16.07.2015 № 49-р було розпочато розгляд справи № 909/49-р-02-06-15 у зв'язку з бездіяльністю Виконавчого комітету, яка полягає у нездійсненні контролю за приведенням тарифів на житлово-комунальні послуги у відповідність до норм чинного законодавства, містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого статтею 17 та пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді дій (бездіяльності) органу місцевого самоврядування, які полягають у створенні умов для вчинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції з боку ПП «Ніка», що передбачені:

- пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», а саме зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку надання послуг з централізованого опалення, в межах діючих мереж Підприємства у с. Чубинське Бориспільського р-ну Київської обл., що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, яке було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку;

- пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», а саме зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку надання послуг з централізованого постачання гарячої води, в межах діючих мереж Підприємства у с. Чубинське Бориспільського р-ну Київської обл., що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, яке було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку;

- пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», а саме зловживання монополюючим (домінуючим) становищем на ринку надання послуг з централізованого водопостачання, в межах діючих мереж Підприємства у с. Чубинське Бориспільського р-ну Київської обл., що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, яке було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку;

- пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», а саме зловживання монополюючим (домінуючим) становищем на ринку надання послуг з централізованого водовідведення, в межах діючих мереж Підприємства у с. Чубинське Бориспільського р-ну Київської обл., що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, яке було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку;

- пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», а саме зловживання монополюючим (домінуючим) становищем на ринках надання послуг з утримання будинків, споруд та прибудинкових територій, у межах будинків в с. Чубинське Бориспільського р-ну Київської обл., що обслуговуються Підприємством (знаходяться на його балансі), що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, яке було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку.

Під час розгляду справи № 908/48-р-02-06-15 щодо можливого порушення законодавства про захист економічної конкуренції ПП «Ніка», а саме щодо обґрунтованості тарифів на житлово-комунальні послуги, що надаються Підприємством у с. Чубинське Бориспільського району Київської області, на адресу Відділення надійшла заява гр. Єршової С. В. б/д б/н, скерована листом Бориспільської міжрайонної прокуратури від 27.07.2015 № 4807вих15 (вх. Відділення від 21.08.2015 № 01-10-143-Є).

У зв'язку з чим, керуючись абзацом другим пункту 19 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженими розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 06 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), заяву було приєднано до матеріалів справи № 908/48-р-02-06-15.

Згідно з частиною першою статті 13 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» (у редакції, що була чинна до 01.05.2019) (надалі – Закон) залежно від функціонального призначення житлово-комунальні послуги поділяються на:

1) комунальні послуги (централізоване постачання холодної та гарячої води, водовідведення, газо- та електропостачання, централізоване опалення, а також вивезення побутових відходів тощо);

2) послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій (прибирання внутрішньобудинкових приміщень та прибудинкової території, санітарно-технічне обслуговування, обслуговування внутрішньобудинкових мереж, утримання ліфтів, освітлення місць загального користування, поточний ремонт, вивезення побутових відходів тощо);

3) послуги з управління будинком, спорудою або групою будинків (балансоутримання, укладання договорів на виконання послуг, контроль виконання умов договору тощо);

4) послуги з ремонту приміщень, будинків, споруд (заміна та підсилення елементів конструкцій та мереж, їх реконструкція, відновлення несучої спроможності несучих елементів конструкцій тощо).

Отже, послуги з централізованого опалення, постачання гарячої води, централізованого постачання холодної води, водовідведення, утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, виконавцем яких визначено ПП «НІКА», є житлово-комунальними послугами та підпадають під дію Закону.

Відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні

територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.

Орган місцевого самоврядування має керуватись у своїй діяльності чинним законодавством України, в тому числі і визначеними принципами державної політики. Статтею 4 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» зазначено, що одним із основних принципів місцевого самоврядування є законність.

Загальні правові засади здійснення в Україні організаційних та господарських відносин, що виникають у сфері надання та споживання житлово-комунальних послуг між виробниками, виконавцями та споживачами визначає Закон України «Про житлово-комунальні послуги».

Великоолександрівська сільська рада Київської області відповідно до статті 140 Конституції України є органом місцевого самоврядування.

Місцезнаходження Ради: 08320, Київська область, Бориспільський район, с. Велика Олександрівка, вул. Гагаріна, буд. 11.

Ідентифікаційний код юридичної особи: 04363484.

Виконавчі органи рад – органи, які відповідно до Конституції України та цього Закону створюються сільськими, селищними, міськими радами для здійснення виконавчих функцій і повноважень місцевого самоврядування у межах, визначених цим та іншими законами.

Відповідно до статті 144 Конституції України органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом, приймають рішення, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.

Згідно зі статтею 7 Закону до повноважень органів місцевого самоврядування у сфері житлово-комунальних послуг належить встановлення цін/тарифів на житлово-комунальні послуги відповідно до закону, а також здійснення контролю за дотриманням законодавства щодо захисту прав споживачів у сфері житлово-комунальних послуг.

Відповідно до статті 30 Закону державне регулювання цін/тарифів базується на принципах, зокрема відповідності рівня цін/тарифів розміру економічно обґрунтованих витрат на їх виробництво.

Таким чином, відповідно до вказаних законодавчих норм Виконавчий комітет повинен забезпечити споживачам тарифи, рівень яких відповідає розміру економічно обґрунтованих витрат на їх виробництво та відповідати чинному законодавству.

Положеннями частини першої статті 31 Закону передбачено, що порядок формування тарифів на кожний вид житлово-комунальних послуг другої групи визначає Кабінет Міністрів України.

Механізм формування тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення визначено Порядком формування тарифів на послуги з централізоване водопостачання та водовідведення, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 № 869 (надалі - Порядок).

Згідно із частиною другою статті 31 Закону виконавці/виробники здійснюють розрахунки економічно обґрунтованих витрат на виробництво (надання) житлово-комунальних послуг і подають їх органам, уповноваженим здійснювати встановлення тарифів.

Частиною другою статті 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що до віддання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить встановлення в порядку і в межах, визначених законодавством, тарифів на побутові, комунальні (крім тарифів на теплову енергію, централізоване водопостачання та водовідведення, які встановлюються Національною комісією регулювання ринку комунальних послуг України), транспортні та інші послуги.

Відповідно до частини третьої статті 31 Закону органи місцевого самоврядування встановлюють тарифи на житлово-комунальні послуги в розмірі не нижче економічно обґрунтованих витрат на їх виробництво (надання).

Відповідно до статті 5 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» система місцевого самоврядування включає в себе виконавчі органи сільської, селищної, міської ради.

Статтею 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» зазначено, що виконавчими органами сільських, селищних, міських рад є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи.

Рішенням Виконавчого комітету Великоолександрівської сільської ради Бориспільського району Київської області від 13.07.2012 № 103 затверджено тарифи ПП «НІКА» на комунальні послуги I пускового комплексу «Багатоквартирного житлового комплексу з об'єктами соціальної інфраструктури» с. Чубинське, вул. Виставкова, 8 та 10, а саме:

- комунальні послуги (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій) – 3,50 грн за 1 кв.м;
- водопостачання – 7,20 грн за куб.м;
- водовідведення – 6,87 грн за куб.м.

Рішенням Великоолександрівської сільської ради Бориспільського району Київської області від 08.10.2013 № 1399-54-VI скасовано рішення Великоолександрівської сільської ради Бориспільського району Київської області від 13.07.2012 № 103 та рекомендовано Підприємству звернутись з відповідними розрахунками до Виконавчого комітету Великоолександрівської сільської ради для погодження тарифів на житлово-комунальні послуги.

Листом від 28.03.2014 № 14/03-17 ПП «НІКА» повідомило Відділенню:

«З моменту скасування рішення Великоолександрівської сільської ради Бориспільського району Київської області від 13.07.2012 № 103, та на виконання Порядку надання висновків щодо розрахунків економічно обґрунтованих планових витрат під час формування тарифів на окремі види житлово-комунальних послуг, який затверджений наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 14.08.2013 № 967 підприємство вживались заходи з підготовки документів для подачі до Державної інспекції України з контролю за цінами визначених п.2 цього наказу. Враховуючи, що ряд документів потребує фахового підходу, до цього часу ще триває підготовка документів та найближчим часом необхідний пакет буде подано до Державної інспекції України з контролю за цінами для отримання висновку щодо розрахунків економічно обґрунтованих планових витрат під час формування тарифів...» (мова оригіналу).

Враховуючи вищенаведене, адміністративна колегія Відділення надала ПП «Ніка» обов'язкові до розгляду рекомендації від 15.04.2014 року № 20-рк, якими Підприємство було зобов'язано, зокрема, здійснити заходи, спрямовані на припинення бездіяльності, яка містить ознаки порушень, а саме:

1) у двомісячний строк з дня отримання рекомендацій для отримання висновку подати до Держцінінспекції розрахунки економічно обґрунтованих планованих витрат пов'язаних із наданням послуг:

- з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій;
- з централізованим опаленням;
- з централізованим постачання гарячої води;
- з централізованим водопостачанням;
- з централізованим водовідведенням.

2) у місячний строк з дня отримання висновків подати на затвердження (встановлення) відповідному органу влади розрахунки економічно обґрунтованих витрат на виробництво (надання) житлово-комунальних послуг:

- утримання будинків і споруд та прибудинкових територій;
- централізоване опалення;
- централізоване постачання гарячої води;
- централізоване водопостачання;
- централізоване водовідведення.

Листом від 15.04.2014 № 02-06/787 Рекомендації були направлені на адресу ПП «Ніка».

Листом від 01.07.2014 № 21 (вх. Відділення від 01.07.2014 № 01-11-1133) ПП «Ніка» повідомило, що Підприємство звернулось до Держцінінспекції з метою отримання висновків, для подальшого погодження тарифів у відповідних органах, що було підтверджено копією листа Підприємства до Держцінінспекції.

Відповідно до наявної у Відділенні інформації, станом на червень 2015 року тарифи ПП «Ніка» на житлово-комунальні послуги рішенням Великоолександрівської сільської ради не були затверджені, проте Підприємство продовжувало надавати ці послуги.

Таким чином, ПП «Ніка» не виконало пункт 2 Рекомендацій Відділення та продовжило надавати житлово-комунальні послуги без затвердження уповноваженим органом місцевого самоврядування відповідних тарифів.

Враховуючи вищенаведене, розпорядженням адміністративної колегії Київського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 16.07.2015 № 48-р було розпочато розгляд справи № 908/48-р-02-06-15 за ознаками вчинення ПП «Ніка» порушень передбачених пунктом 2 статті 50 законодавства та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

У ході розгляду справи № 908/48-р-02-06-15 листом від 15.10.2015 № 183 (вх. Відділення від 15.10.2015 № 01-11-1858) ПП «Ніка» повідомило Відділенню про те, що Підприємством було проведено розрахунок та формування економічно обґрунтованих тарифів на утримання та прибирання будинків та прибудинкових територій по вул. Виставковій 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22 у с. Чубинське, а також на холодне водопостачання та водовідведення, гаряче водопостачання та опалення. Розрахунок даних тарифів було здійснено з урахуванням всіх особливостей будинків, які обслуговує ПП «Ніка».

Нові тарифи були направлені 26.06.2015 до Великоолександрівської сільської ради для їх розгляду та встановлення Виконавчим комітетом.

Виконавчий комітет Великоолександрівської сільської ради прийняв рішення від 30.07.2015 № 130 «Про встановлення тарифів на житлово-комунальні послуги з утримання будинків та прибудинкових територій, холодне та гаряче водопостачання, водовідведення та опалення будинків по вул. Виставковій, що надаються приватним підприємством «Ніка», згідно з яким:

1. *Встановив приватному підприємству «Ніка» тарифи на житлово-комунальні послуги з утримання будинків та прибудинкових територій, холодне та гаряче водопостачання, водовідведення та опалення будинків по вул. Виставковій в с. Чубинське.*

2. *Рішення набирає чинності з 15 серпня 2015 року.*

Отже, ПП «Ніка» вжило всіх необхідних заходів для виконання Рекомендацій.

Згідно з частиною третьою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

Разом з тим, у Відділення відсутня інформація, яка б свідчила про те, що дії ПП «Ніка», які полягають у нарахуванні власникам (наймачам) квартир будинків, у межах с. Чубинське Бориспільського р-ну Київської обл., що обслуговуються Підприємством (знаходяться на його балансі) плати за надані послуги з утримання будинків, споруд та прибудинкових територій, централізованого водовідведення, централізованого водопостачання, централізованого постачання гарячої води, централізованого опалення в межах діючих мереж Підприємства у с. Чубинське Бориспільського р-ну Київської обл., за тарифом який не було затверджено (встановлено) розпорядженням виконавчого органу Великоолександрівської сільської ради Бориспільського району Київської області, призвели до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, завдали значних збитків окремим особам чи суспільству.

При цьому, вбачається, що тарифи на комунальні послуги, які діяли до прийняття

рішення про встановлення тарифів на житлово-комунальні послуги з утримання будинків та прибудинкових територій, холодне та гаряче водопостачання, водовідведення та опалення будинків по вул. Виставковій, що надаються ПП «Ніка» були нижчими за встановлені Рішенням Великоолександрівської сільської ради Бориспільського району Київської області від 30.08.2015 № 130.

Отже, сам факт застосування тарифу на зазначені послуги, які не були встановлені органом місцевого самоврядування, не підтверджує факту ущемлення інтересів споживачів та не може бути кваліфіковано як порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Враховуючи наведене, у ході розгляду справи № 909/49-р-02-06-15 не виявлено обставин, які можуть бути доказами у справі, та відповідно, свідчити про те, що бездіяльність Виконавчого комітету, яка полягає у нездійсненні контролю за приведенням тарифів на житлово-комунальні послуги у відповідність до норм чинного законодавства, містить порушення, передбачені статтею 17 та пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді дій (бездіяльності) органу місцевого самоврядування, які полягають у створенні умов для вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції з боку ПП «Ніка».

Відповідно до статті 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції» розгляд справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції підлягає закриттю без прийняття рішення по суті, зокрема, якщо не доведено вчинення порушення.

У зв'язку з наведеним, керуючись статтями 7, 12, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 (із змінами та доповненнями), та пунктом 36 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Київського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

ПОСТАНОВИЛА:

закрити провадження у справі № 909/49-р-02-06-15

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

**Голова адміністративної колегії -
Голова відділення**

О. Хмельницький